

המקורבים

לרביה"ק מוהר"ץ מברסלב זיע"א

שער ברסלב // הייז משנתו ותורתו של רבנו הקדוש
מחבר לוי יצחק בנדר ז"ל

כך שמעתי // דיבורי קודש ששמע מוהר"אש
מחבר לוי יצחק בנדר ז"ל

מעמדו של רבי נחמן מברסלב אצל חסידי ברסלב

מאת: הרב חיים סילבר

מאת: הרב דן כהן

רבי לוי יצחק אמה, שכל הדבורים שלנו אינם בשביל לעשות את האדם בקרה שחורה, חס ושלום. אדרבה, אומרים לנו להיות בשמחה תמיד, ושנזכר את אחירתנו ותכליתנו, ונקלט בכל יום נקודת טובות מהיהדות כמה שרק יכולים ללקט.

ואמר: שצריך האדם להזהר מאוד להיות ער בחצות, כי אז יוצא כרוז בכל העולמות, ואף שאין אנו זוכים לשמע זאת, אף על פי כן כשהאדם זוכה להיות אז ער, אזי יכולה נשמתו לקבל איזו התעוררות מהקרוזים האלו. ואמר: שבפרט בלילי החרף, שהם לילות ארזים מאוד, אשרי ואשרי מי שהוא ער בלילה, והחצות נותנת חיות לכל היום... ואמר רבי לוי יצחק, שכל מה שהאדם עושה אז בשעת חצות, הוא יקר מאוד מאוד בעיניו יתברך – הן אמירת חצות ו"שערי ציון" ו"לקוטי תפלות", והן תהלים והן משניות והן עין יצקב וזהו כל חד כפי מוחו והשגתו. זה יקר אז אצלו יתברך מאוד מאוד, ומי שרק זוכה לטעם טעם חצות, אזי כבר אין יכולים להטעותו...

ואמר רבי לוי יצחק, אם יכולים לדבר עם אהד בעבודת ה' יתברך – מה טוב ומה נעים, אבל אם אינו רוצה לשמע, רק רוצה סתם להתנוכח, למה לי לדבר עמו? אדרבה! הוא יאמר לי דבורים כאלו שאיני רוצה לשמע.

ואמר: שהיא זכות גדולה לאנשי שלומנו המאמינים בנדלתו של רבנו, אם זוכים להתעוד על-כל-פנים פעם אחת בשבוע, ולדבר מנדלת רבנו – אין למעלה מזה.

וספר, שתקף ומיד אחר חתנתו ראה פעם אחת, איך שעשיר גדול מבנה מאוד מאוד את חותנתו רבי אהרן קובליטשער גרביים. ורצה רבי לוי יצחק לעזור לחותנתו ולצעק על העשיר ותקף ומיד השתיקו רבי אהרן ואמר לו: "שתק! כי זה הענין שלנו – לחטף בזיונות ולשתק". ואמר: שראה בכל הדורות, אנשי שלומנו האמתיים, שהיו דבוקים בו יתברך, ועסקו בצרכי צבור באמונה, ובפרט אותם שקרבו רחוקים, הם היו סובלים בזיונות ושפיכות דמים אפלו משאר אנשי שלומנו שחשדו, ואף על-פי-כן, שתקו למחפיהם ולמבזיהם, ולא ענו להם שום דבר... ואמר רבי לוי יצחק: "חסידות ברסלב היא חסידות כזו, אשר ההקרה לשתק ולדם

המשך בעמוד 2 <<<

עלון 'המקורבים'
העלון יוצא לאור בס"ד ע"י ארגון 'המקורבים' (ארגון אחר מהארגון הנפלא 'הקבוצה' שעי"ה הרב י"ם גלינסקי)
ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: *2 או לפל': 054-848-73-17 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM
ניתן לתרום דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ (בחיפוש: העולם היהודי). וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318. או דרך קו 'המקורבים' בשלוחה: 09. (יש לעדכן אותנו על התחומה) תזכר למצוות!

להצלחת יוסף שלום מורים נ"י
שיקלה ויתעלה ברוחניות וינשמה חיל בעבודת ה'!

[המשך משבוע שעבר] אולי תתן לי כמה דוגמאות לאמירות של רבי נחמן מברסלב שמהם ניתן להבין מי הוא היה?

ראשית הוא עצמו אמר זאת בפירושו, כמובא בחיי מוהר"ן ב"זו הלשון: 'כמה פעמים חזר בעצמו דברי העולם שאומרים עליו שאין כאן ממוצע, רק או שהוא חס ושלום כמו שהמתנגדים בודים עליו וכו', הדוברים על צדיק עתק רחמנא ליצלן וכו', או אם הוא להיפך, שהוא צדיק אמיתי, אזי הוא חידוש נפלא וגורא ונשגב שאי אפשר לשער במוח אנושי כלל. כי כך היו רגילים רוב העולם לומר עליו זכרונו לברכה. והוא זכרונו לברכה חזר בעצמו דיבורים אלו כמה פעמים, ורמז לנו שהאמת הוא כן שאין כאן ממוצע. והבוחר יבחר לו האמת, כי האמת הוא אחד.'

כלומר, מוהר"ן בא ואמר כאן בפירושו: אל תדון אותי כצדיק רגיל בין שאר צדיקים, אלא אני ענין נפלא ומיוחד שאי אפשר לאדם רגיל לשער אותו.

זה שמוהר"ן לא היה צדיק 'רגיל' עולה ומבצבץ משיחות רבות שלו שבהם גילה טפח מהשגותיו, פעמים בפירוש פעמים ברמז. ואם תסתכל בספר חיי מוהר"ן, בעיקר בחלק של 'גדולת נוראות השגתו', ו'מעלת תורתו וספריו הקדושים', וכן בשיחות הר"ן אותיות קעג-ריא, תראה שם דברים רבים נפלאים ביותר.

אתן לך כמה דוגמאות בודדות מתוך רבים. לגבי מעלת נשמתו, אמר: 'אני איש פלא ונשמתו הוא פלא גדול'. 'ופעם אחת יצא מפיו הקדוש על עצמו ואמר ב"זו הלשון: אני סבא דסבין'³ (הכינוי 'סבא דסבין' מתייחס כידוע לספירת הכתר – אריך אנפין, וכוונתו היתה שנשמתו באה משם וזכה לקבל השגה ממקום עליון זה, וכידוע רק יחידים בכל הדורות זכו למעלה זו⁵). וכן ראה מוהר"ן בכתב ידו שכתב:

1. אות רב.
2. חיי מוהר"ן אות רנו.
3. חיי מוהר"ן אות רעב. וכתב על כך מוהר"ת: 'אם תסתכל ותבין בהמעשה הנוראה על שבעה בעלעלרס בהסיפור של הבעלעלר הראשון שהיה עויה, שאמר לו הנשר הגדול שהוא זקן מאד, ואף על פי כן הוא יניק ולא התחיל להיות כלל וכו', והיה זקן נגד כל הזקנים הנזכרים שם, תבין קצת ענין זה. וכן משאר עניני המעשה הנ"ל תוכל להבין קצת גדלת רבנו זכרונו לברכה ולהכימא בריטיוא'.
4. ראה אדרא זוטא האיזנו רפה. ב' 'אני עתיקא סבא דסבין, כתרא עלאה לעילא' [נייעו] בוהר בראשית שהסבא דסבין גילה סודות].
5. ראה עסק המלך (א, ד): 'ונהג אותיות ספירת הכתר אשר בעוונותינו הרבים נעלם עתה סמנו מאיתנו ביותר וכו', עד שיש

'אני זקן שבקדושה וכו' שמגלה דברים שכיסה עתיק יומין'.⁶

וכן ידוע שה'סיפורי מעשיות משנים קדמוניות' שסיפר, הם השגות עליונות מהכתר שנקרא עתיק (ישן, קדום), שהלביש אותם בסיפורים אלו, כמבואר בליקוטיו מוהר"ן סימן ס'⁷.

ופעם אמר: 'העולם סוברים שמחמת שאני נכד הבעל שם טוב זכרונו לברכה, מחמת זה זכיתי למדרגתי. לא כן הוא, רק עם דבר אחד הצלחתי. ועל ידי זה זכיתי לעלות למה שזכיתי. ובחיי מוהר"ן מובאת על כך תוספת: 'שמעתי שאמר, כי איתא בדרושי המקובלים אשר אדם הראשון בעת שאכל מעץ הדעת, טעמו כל הנשמות מעץ הדעת, אבל נשמתו הקדושה זכתה שלא טעמה כלל מעץ הדעת'⁸.

וכמו כן מתבאר בדבריו בכמה מקומות שהוא נשמה כללית מאד, ועל כן עסק רבות בתיקון נשמות ישראל החיים והמתים, כמו שהבאנו בדברנו לעיל קצת ממה שכתוב על כך: "ועוד קודם שעלה לארץ ישראל אמר:² 'איני יכול לישון, מחמת שקודם השנה באים ועומדים לפני כל הששים רבוא אותיות של התורה' (וכידוע ששים רבוא אותיות התורה הם כנגד ששים רבוא נשמות ישראל, כמובא גם בשיחות הר"ן שיחה צא).

'ואמר רבינו זכרונו לברכה שהוא יודע כל שורשי נשמות ישראל. ומתחילה אמר שיוודע

צדיק כמו משה רבינו ע"ה או סורנו ורבנו האר"י זלה"ה, אשר יש בידם ספתת של תחיית המתים, ויש להם מעט רושם נובלות הכתר בעולם הבא ולא יותר'.
6. חיי מוהר"ן אות רפט. ויודיע ש'זקן' הוא הכתר שנקרא 'עתיק', ומוהר"ן אמר שנשמתו באה מסמקם עליון זה, ולכן יכל לגלות דברים שכיסה 'עתיק יומין'.
7. זה לשונו שם: 'אבל יש שנפל מכל ה'נ' פנים [של התורה], עד שאי אפשר לעוררו בשום פנים, כי אם על ידי סיפורי מעשיות של שנים קדמוניות, וכתב שם האר"י ל שנשמה כזו יכולה לעלות למעלות גדולות מאד בבקל, סתמת מעלתה הגדולה בשורשה. ומוהר"ן ידע על עצמו שנשמתו היא מאותן נשמות גדולות, ומכאן זה זכה לכל מה שזכר.
8. וראה עוד בשיחות הר"ן אות קצה בענין זה.
9. שיחות הר"ן אות קעו.

על הפרשה // פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

מאת: הרב אריה גלינסקי

שחיטת שער העיזים

הנה עיקר הויכוח של יוסף ואחיו היה בעניין העזות, שהאחים חשבו שיוסף רוצה למלוך עליהם ע"י עזות שלא מצד הקדושה, ועל כן אמרו לו "המלוך תמלוך עלינו" וכו', אבל האמת היא שאדרבא יוסף הצדיק היתה לו עזות דקדושה שע"ז עמד בכל הניסיונות של התגברות עזות הגוף שהיה לו במצרים.

שעירי ראש חדש ושל מועדות. וכן שני שעירי יום הכפורים, הכל מחמת ששעירי עיזים שם עקר אחיות עזות דקדושה אחרת, ועל שם זה נקראים עזי לשון עזות, ושם עקר הברור, ועל כן נפלא מאוד לפי"ז מה ששחטו דייקא שעיר עיזים כדי לרמוז שלפי דעתם יוסף מנסה למלוך עליהם רק ע"י עזות, אבל לבסוף התברר שבאמת הכל היה מכח העזות דקדושה וכנ"ל.

עניינא דיומא // פנינים על ימי החנוכה לאור תורה זו

שמונת ימי החנוכה הם כנגד בחינת תורה ותפילה

ועל כן הם שמונה ימי חגכה כנגד בחינת תורה ותפלה שכל אחד כלול מד', ד' שהם בחינת יצחק ורבקה, כי יצחק ארבע אותיותיו הם בחינת ישרים צדיקים חסידים קדושים שהם כלל התורה. ורבקה בחינת תרומם וכו' עד התהלך שהם בחינת ארבעת חלקי התפלה. כי התפלה כלול מד' דהינו ארבעת חלקי התפלה כנגד ארבעה עולמות, אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. כי קרבנות וכו' כנגד עשיה. ופסוקי דזמרה כנגד יצירה וכו' כמבאר בכונות. וכן התורה כלול מד', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: כיצד סדר משנה וכו'. נמצא ארבע פעמים ביד כל אחד וכמובא בהתורה מישא וכו' (סימן ל). נמצא שתורה ותפלה הם שמונה בחינות, שהם בחינת ארבע אותיות של יצחק ורבקה וכנ"ל. וכנגד זה הם שמונה ימי חגכה שבהם מאיר אור גדול שעקרונם נמשך מתורה ותפלה, הינו מתורת ה' ותפלת ה' שעל ידי זה נמתק כל הדינים שבעולם בכל דור ודור בכל שנה ושנה שמשם היה תקף הנס של חגכה. והארת הנס הזה נמשך עלינו בכל שנה ושנה שעל ידי זה אנו מתקיימים בגלות הארץ הזה. ועל כן נקרא חגכה בחינת חגכה הבית, כי על ידי תקף הנסים האלה אנו מאמינים שעדן ה' יתברך עמנו ומאיר לנו בתקף חשכת גלותנו ועל ידי זה אין אנו מתיאשין מן הרחמים שעל ידי זה נזכה לגאולה שנה כמו שאנו אומרים מזמור שיר חגכה הבית בכל יום כי בכל יום נצמח צמיחת קרן ישועה עד שסוף כל סוף יתקצבו כל הישועות שנתעוררו ונצמחו על ידי תפלת ישראל ועל ידי זה תבוא הגאולה השלמה בבחינת כד חס גבה אתהפיק וכו', כמבאר לעיל.

דייקא בתוקף החושך מאירים חסדים נוראים

וכל זה צריך כל אחד להבין מזה רמזים לעצמו שדייקא בתקף חשכת גלותו שהוא בבחינת תהום ממש בגשמיות ורוחניות, בחינת תהום אל תהום קורא, כמו שפרש רש"י, צרה קוראת לחביתה רחמנא לצלן, גם שם ה' יתברך מאיר בתסודו על ידי הצדיקים שמשכיכין בחינת תפלת ה' שמשם חסדים שאינם כלים לעולם כנ"ל. אך כל אחד צריך להתחזק להאמין בזה ולהשתדל בכל מה שיוכל לצעק ולהתפלל לה'. והעקר שיעורר תפלת ה' בעצמו שיקבש מה' יתברך שיתפלל בעצמו עבורו וכנ"ל. ■

ועל כן שחטו שעיר עיזים, שהוא בחינת עזות, וכלשון מוהר"ן (הלכות בשר וחלב, ה"ד אות ח) כי גדי קרמו על עזות בחינת גדי עיזים, לשון עזות. וזה בחינת שעיר עיזים, בחינת עשו איש שעיר, שהוא עקר עזות דקדושה אחרת, עזות הגוף, והמת הנפש, מלכות הרשעה, שמלכותם רק על-ידי עזות, שהיא מלכותא בלא תנא. ועל-כן רב קרבנות צבור הבאים לכפר הם שעיר עיזים, שהם כל חטאות צבור, שהם נורא תפלות, כי תפלותיו הם נוראות מאד שעל ידי זה הוא עשה פלא להציל את ישראל.

ע"ז נתחדש מצוה לדורות שע"ז יש לנו קיום בתוקף הגלות

ועל כן זכו כשנצטוו שהיה להם נס גדול כזה בגרות המנוחה דיקא שעל זה קבעו לנו להדליק נר חגכה. להורות שעדן ה' עמנו ומאיר לנו אור גדול בתוך תקף החשך של מלכות הרשעה בבחינת אל תשקחי איבתי לי כי נפילתי קמתי כי אשב בחשך ה' אור לי. ועל ידי זה עקר ה' יתברך מחשבתם הרעה ונתהפך לנו לטובה מהפך אל הפך. כי לא די שלא הגבירו החשך שעל פני תהום חס ושלום כנ"ל, אף גם נתהפך שתקנו לנו הצדיקים ה"ל תקון גדול ונפלא לדורות שהמשיכו לנו מצוה חדשה קדושה ונוראה כזאת לדורות. עד שגם אנחנו עתה בתקף אריכת הגלות הזה, שהוא בחינת תהום ממש, זוכין להדליק נר חגכה, שהוא בחינת אור נפלא ונורא מאד שמאיר לנו בתוך חשכת אפלת התהום שעל ידי זה יש לנו תקוה שלא להתיאש מן הרחמים, כי עדן הוא יתברך מאיר לנו ברחמיו בבחינת כי אשב בחשך ה' אור לי כנ"ל. כי אור נר חגכה נמשך ממקום גבה מאד, כמובא בכונות, הינו מבחינת תורת ה' ותפלת ה' ממש, ועקר נפלאות מעלת נר חגכה הוא שנקשר ממקום גבה מאד מבחינת תורת ה' ותפלת ה' עד שיש לו כח להאיר למטה למטה בתוך חשכת אפלת התהום ממש כי כל מה שאור גבה יותר יכול להאיר למטה למטה יותר, כמבאר במקום אחר.

כי הבית השני היה בזכות יצחק, כמובא, שהוא בחינת תקף הגבורות ועל כן לא היה גאולה שלמה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי היה חסר חמשה דברים והיו משעבדים תחת מלכי העכו"ם, אך אף על פי כן היה לנו טובה גדולה ונוראה ולולא הבית השני לא היה אפשר לנו להתקיים בגלות הארץ הזה מעצם החשך שעל פני התהום שיינקתו מבחינת גבורות יצחק, מבחינת ותקכו עיניו מראת, שצריכין להמתיקים בחסדים גדולים הנמשכין מתפלת ה' וכנ"ל ועל כן סבב ה' יתברך ברחמיו שאז בימי בית שני דיקא, שהוא כנגד יצחק שאז רצה להתגבר החשך וכו', שהוא בחינת מלכות ון הרשעה שממשלה אז, שאז דיקא נקבע לנו ימי חגכה הקדושים שבהם מדליקין נר חגכה הקדוש שהוא בחינת אור גדול שנקבע לנו להאיר לדורות גם בתוך הגלות הזה שהוא בחינת תהום וכנ"ל.

היוונים רצו לעקור את קדושת ישראל לגמרי שע"ז היה נחרב העולם

מוהר"ן מבאר את עניין נס חנוכה וז"ל (שם אות נא-נה) וזהו בחינת תקף הנס של חגכה, כי מלכות הרשעה רצו להשכיח תורתך וכו' ולהחריב הבית המקדש קדם זמנו, כי רצו לעקר קדושת ישראל לגמרי חס ושלום, שעל ידי זה היה חוזר העולם לתהו ובהו, כי אין קיום להעולם בלא התורה, כי הסטרא אחרת בחינת מלכות הרשעה ראו והבינו שזה הבית השני לא יתקיים וסופו לחרב כי גם אז בגנינו היה ידם תקיפה על ישראל, על כן רצו להחריבו תקף כדי להגביר החשך מאד להחשיך חס ושלום, עיני ישראל שיהיו מתיאשין מן הגאולה השלמה לגמרי. כי עקר בריאת העולם היה רק בשביל ישראל ובשביל התורה ובשביל הבית המקדש, כמו שכתוב, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, בשביל ראשית שהם ישראל והתורה ובית המקדש שנקראים ראשית וכו'. אף והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום, שהם בחינת ארבע מלכיות, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה. ומבאר בדברייהם זכרונם לברכה שמלכות ון הרשעה הם בחינת חשך ומלכות אדם שהוא הגלות של עכשו הוא בחינת תהום, נמצא שמלכות ון הרשעה שממשלה אז הם בחינת וחשך על פני תהום שהם החשך שממסכה על פני תהום שהוא הגלות הזה שנמשך לתהום. וכשנפלים באור יום לתהום גם כן מר מאד וקשה לעלות, מכל שכן כשמתגבר עוד החשך על פני התהום. וזה היה כונת מלכות ון הרשעה אז שהם בחינת וחשך שעל פני תהום, שרצו להגביר החשך מאד להחשיך הגליות יחד שיחריב הבית מיד כדי שיחגבר החשך על פני התהום כדי שלא יוכלו ישראל לעלות ולצאת חס ושלום.

מתתיהו ובניו נלחמו ע"י הכח של עזות דקדושה

וה' יתברך ברחמיו הקרבים נתן בלב הצדיקי אמת מתתיהו ובניו לחם מלחמות ה'. ועקר פחם היה על ידי עזות דקדושה שהמשיכו מבחינת תפלת ה' ממש כמובא שיהודה בנו של מתתיהו היה נקרא יהודה מלכא, שהיה צועק במלחמה מ' למוך ב'אליה ה'. כי עקר השבח של מי כמוך וכו' הוא מה שה' יתברך מגביר החסדים על הגבורות לעזר לישראל, שזהו עקר גבורות החסדים על הגבורות לעזר לזה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא. נורא תהלת זה בחינת תפלתו יתברך, כי הוא יתברך

כך שמעתי - המשך

על הבחינות, ולא שיק לתבע את עצבון כבוד רבנו - - - מה אתה יודע מהו כבוד רבנו? ואמר: כשיהודי זוכה ועושה בעולם הזה טוב, יהיה לו לעולם הבא טוב. שמעתי פעם מרבי לוי יצחק, שרבי ברוך, חתן רבי געציל מאמן, ספר לו, שראה את חמיו בעולם. והוא אמר לו: "לא רע לי, אבל יכלתי לעשות יותר טוב". ואל תחשב שהאדם

על ידי וסבל כאבים נוראים. אף-על-פי-כן מסר את נפשו בכל יום ללכת למקוה קר. לא היה לו אף פעם על שבת רק ברגע האחרון, כי היה עני ואביון גדול, ועם כל זאת אמר: "כלתי לעשות יותר טוב". על אחת כמה וכמה שאנחנו צריכים לקחת את עצמנו בידים, ולא לבלות את הזמן הנקר בהבל וגריק, כי קבל על הזמן.

(אשר בנחל, ח"י, סי' א' תשכ"ו, ש' תשל"ה)

עבודת ימי החנוכה במשנת מוהר"ן והגר"א ההודאה השייכת לבחינת עולם הבא מכח הדלקת הנרות

בימי החנוכה ישנו בלבול גדול היכן עיקר נקודת עבודת הלב המחוייבת בה, וכפי שנבאר בס"ד. והן אמנם נכתבו ספרים לאין מספר לבאר את העניין, אך נבארו בס"ד כפי דרכינו כפי המתבאר מדברי תורתם של הליקו"מ והגר"א אשר שניהם גילו לנו את סוד כוונת עבודת הימים הק' האלו.

מאת: הרב פנחס כהן

מהות הימים הינם של הלל והודאה

ראשית צריך להבין כי ימי החנוכה הוגדרו בלשון חז"ל ימי הלל והודאה (כפי שעמד בליקו"מ תניינא ב' על נוסח תפילה ז'קבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל'), וכלשון הגמרא (שבת כב:) לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה (וכלל לא הוזכר הדלקת הנרות), וגם הרמב"ם לא הביא את כל הלכות ההלל אלא רק בהלכות חנוכה והארץ שלא כדרכו בתיאור כל ניסי המלחמה וכו' למרות שאין ספרו אלא ספר הלכה בלבד, וכמבואר בערכין (י:) כי אמירת ההלל בחנוכה שונה מבכל המועדות שאינו אלא דין במועד ואילו בחנוכה כל תקנתו אינו אלא משום ניסא.

וגם בזוה"ק ובדברי האריז"ל כי כל חג וחג עומד כנגד תיקון עניין מסויים בעבודת ה', וחג החנוכה נקבע לתיקון מידת ה'הוד' שהיא עניין ההודאה לה' (כמבואר בביהג"א על התיקו"ז (כה). 'תמינא בהודאה וביה הוה משבח דוד הודו לה' ודא הוד ודאי, למנצה הודו בהון רמיזין נצח והוד ואינון ניסים – וכתב שם הגר"א 'כידוע בסוד חנוכה ופורים כרוכים בנס וכו', וכן סיימו שם בתיקונים 'ואיהו הוד תמינא יומי דחנוכה') ולכן הפליגו בו חז"ל ותיקנו ח' ימים של אמירת הלל שלם מה שאין אפילו בראש חודש, והוסיפו בסדר התפילה בהודאה את הודאת על הנסים, וכפי שגם כותב הגר"א (תיקוני זוהר טו ע"ב) כי ישנם ח"י ימים בשנה אשר משלימים בהם את ההלל וימי החנוכה באים תחת כל שאר הימים אשר בהם אין הלל שלם (כגון ר"ה וכו').

הדלקת הנרות כמעשה הודאה

ומאידך מוצאים אנו בחנוכה כי העבודה המעשית היחידה שיש בה היא הדלקת הנרות אשר לכאורה לא באה לזכרון ולפרסומי ניסא גרידא כפשוטו דא"כ מדוע הדלקה עושה מצוה והא עיקר הפרסום הוא אחר ההדלקה שהנרות דולקות על פתח ביתו, וכן צריך להבין מהו העניין באותו פרסומי ניסא אשר גדול הוא מכמה מצוות כמבואר בשבת כג. (וכל סדר אמירת 'נרות הללו אנו מדליקים על הניסים וכו' להודות ולהלל' בשעת ההדלקה גופא דהוא עצם צורת מעשה ההדלקה, ומברכים בהדלקה 'שעשה ניסים' וגם הווא מברך ברכה (ז).

מה החידוש הגדול שבנס המנורה

ועוד צריך להבין מהו תוכנו הפנימי של הדלקת הנר שהפכו אותו לעיקר זכרון הנס אשר לכאורה עצם זה שהנר דלק היה נס קבוע במקדש אצל הנר המערבי שלא כבר מעולם, וכדכתיב 'נר העדות' שעדות הוא לישראל כי השכינה שורה בהם, ומאי רבותיה כל כך,

פרצות בחומת העזרה ולטמא כל השמיים להראות שאין מציאות בעולם אשר מגלה את הארתו העליונה כאן למטה לשכון בתחתונים.

הליקו"מ – פנימיות הדלקת הנרות הוא ממשיך החכמה העליונה והזכרון של עולם הבא

ועתה נראה היאך עומק עבודת הדלקת המנורה היתה להאיר את הזכרון התמידי היאך לזכות ולחיות את העולם הבא גם כעת שאנו בגופינו כאן בעולם הזה, ושעל ידה נזכה להנצל מהנפילה לכח המדמה הבהמי שהוא הגורם לכל החטאים שבעולם, והדברים בזה ארוכים ומהראוי ללמוד אותם כראוי במקומן בדברי הליקו"מ (תורה נ"ד) אשר הרחיב בזה, והוסיף כי עבודת האדם לראות בכל מעשה ובכל זמן את הרמיזות שה' שולח לו בכל מאורעותיו היאך להתקרב בהם לה' (ובלשון האריז"ל זהו עניין העאלת הנצו"ק שנופל לבי"ע ואכ"ל בזה), וסיים שם את דברי תורתו בזו"ל אני אמרתי עתה, איך מדליקין נר חנוכה, בח' לאמשכא משח רבות קודשא ולאדלקא בוצינא (זוהר בראשית ל"א ויקרא ז' שמיני ל"ז אמור פ"ח ק"ד בהעלותך קנ"ד), שמן משחת קודש (שמות ל'), שהוא הדעת כידוע. היינו בח' הגדלת הדעת הנ"ל, שהוא בח' זכרון הנ"ל, וכבר ידועים דברי חז"ל בב"ב קמז. כי הרוצה להחכים יודים כי מנורה בדרום, והשמן מורה על החכמה כמבואר בחז"ל במקומות רבים ועניין החכמה הוא ההתבטלות לקב"ה כ"ח מ"ה, ואכ"ל בזה ובהדלקת השמן מונח הכח של הזכרון והיציאה מהדמיונות וההבלים שמבלבלים אותנו העוה"ז.

הגר"א – העלאת הנרות היא עבודת חיבור התורה ללמעלה ע"י התפילה וכנס"י

והגר"א גם בביאורו על התיקו"ז ביאר שם היאך מאי דכתיב 'להעלות נר תמיד' קאי על התורה שנקראת תמיד שהרי נאמר בה והגית בו יומם ולילה, והאופן להעלותה הוא ע"י כנסת ישראל שהם הפתילה ובתפילתם נעשה הסולם שבה השכינה עולה ללמעלה ובזה הקב"ה יורד אליה ללמטה בקולות וברקים, עיי"ש. ונביא את לשונו בהערה, והמעין היטב יראה היאך

ובפרט מהו נוגע אלינו ללמוד מזה אחר שנחרב ביהמ"ק וכי במעשה ההדלקה שלנו בבית נעשה מעין מעשה ההדלקה בביהמ"ק.

ועוד שהרי לכאורה עיקר זכרון הנס הוא נס המלחמה וכפי שמזכירים אנו בתפילת על הנסים ולא נס המנורה וכיצד הפכו את סמל המנורה לזכרון על נס המלחמה.

כח המנורה עומד כנגד הושך יוון

והיותר צריך להבין היאך יש בכוחו של עבודת הדלקת הנרות להכניע את החושך של יוון שהחשיכה את עיניהם של ישראל בביטול המצוות ובכפירתם אשר ראו את יפיותו של יפת של הבריא כמטרה לשלעצמה שאין מעליה ולא כלום (כידוע מחכמתו של אריסטו שכתב הגר"א (הובא בהקדמת הגר"מ שקלאו לביהג"א לאבות) שבוודאי ידע את בוראו ונתכוין למרוד בו), ויודעים היטב אנו כי בימים האלו כאן במדינת ישראל שרויים אנו בתוככי עמקי חשכותו של יוון והיאך נזכה לקבל כלים והארה מימים אלו לזכות להאיר את החשיכה בס"ד.

וכשנרד לעומק הבנת עבודת הדלקת הנרות ומה שהיא מסמלת נשכיל להבין את אשר מוטל עלינו בס"ד.

ההודאה היא עיקר שעשוע עולם הבא, ותכלית התורה והמצוות

כותב הליקו"מ כי עניין ההודאה הוא משייך את האדם לעולם הבא וז"ל 'בבחי' כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה (מ"ר צו פ"ט אמור פ' כז ע"ש). שלא ישאר לעתיד רק בחי' תודה והודאה, להודות ולהלל ולדעת אותו ית'. כמ"ש (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, שזה כל שעשוע עוה"ב. ועומק הדברים כמבואר בדבריו בתורה ד' ועוד מקומות כי לעת"ל שיתגלה ההארה שיברכו על הרעה כשם שמברכים על הטובה 'הטוב והטיב' ור"ע זכה כבר כאן בעוה"ז לחיות את המדרגה הזו ולראות היאך כל מה שה' עושה לטובה הוא עושה, ולהכיר את הארתו בכל דבר ודבר שבבריאה, אבל אנו מצפים ל'ביום ההוא יהיה הו"ה (רחמים) אחד ושמו (אדני' שהוא דין) אחד' וזהו עומק קבלת עול מלכות שמים שמקבלים אנו על עצמינו פעמיים ביום להכיר את אחדותו ויחודו בכל המאורעות והדברים שבעולם, ולכן גם ידועים דברי הרמב"ן בסו"פ בוא אשר עיקר תכלית התורה והמצוות הוא שנודה לא-לוהינו שבראנו וכו'.

הושך יוון לא נתן להודות

והמחשיך על ההארה הזו שאינו רואה אלא את אשר עיני בשר לו רואות, הוא יוון אשר מעלימים ודוחים את הכרת הארתו יתברך בתחתונים וכל חפצם היה לפרוץ שלושה עשר

1. תיקוני זוהר חדש (תיקוני יא) – וכד נחתין משרין דטלכא, נחתין בקלין הדא הוא דכתיב (שמות יט) ויהי קולות וברקים ונגנן כבד על ההר וקול שופר חזק מאד. דהכי ארז דמטרא לסלקא עגנא בחשאי, ולנחתא נטרא בקולו קולות. ולית מטרא אלא שקיו דאורייתא לנבי שכינתא. דשכינתא איהי שרגא, דאתמר בה היא העולה. ישראל פתיל' משחא אורייתא להעלות נר תמיד ובזמנא דצלותא דאיהי מצוה סליקת באורייתא, לית לה קבה עולמית. וכו' עיי"ש בסדר עליית השכינה ומסיים שם וסליק לה בצלותה לנבי קודשא בריך הוא, בשרין וזמירות ותשבחות והודאות, דצלותא הכי סליק לה קודשא והיאך שעושה האדם לשכינה כך השכינה עושה עבורו בפטירתו מן העולם. וכתב שם הגר"א וז"ל דלית מטרא כו' – ר"ל הקב"ה דנחית לנביה כנ"ל והוא נקרא תורה ולכן כתיב ויהי קולות וברקים כו'. שכינתא ל"ג: ואיהי שרגא כו' – לכן סמוך קרא הל"ל ארץ לא שבעה מים ואש כו'. שלא שבעה משחא: היא העולה – ר"ל היא השכינה העולה שנאמר להעלות נר:

אותם מתורה שבכתב, ועדיין אינו יודע אותם מתורה שבעל פה. אחר איזה זמן אמר שכבר זכה לידע את שרשי הנשמות ישראל גם מתורה שבעל פה.

והיה יודע לתת תיקונים לכל אחד ואחד כפי שורש נשמתו. וכל הדברים שציוה לא היה עניני סודות לכוון כוונות ויחודים, רק כל הנהגות שציוה למקורביו היו עניני עובדות וכו'.

והכלל, שלכל אחד ואחד ציוה הנהגות מיוחדות כפי מה שהיה צריך לתקן מה שפגם וכפי שורש נשמתו. ויש הנהגות כלליות שציוה לכל המקורבים שלו כנ"ל. ויש הנהגות שהיו כלליות לכמה וכמה אנשים, ויש הנהגות שהיו מיוחדות לכל אחד ואחד ביהוד¹³.

13. שיחות הר"ן אות רפה. ומובא שם עוד בקשר להנהגות שהיה מצוה לעשות: "וכל מה שציוה לעשות, אפילו היה נראה דבר קל ופשוט מזה, אבל כבד מאד על האדם לעשות. והיה מונח עליו כל מיני כבודות והיו עליו כמה וכמה מניעות אף על פי שהדבר היה דבר פשוט, ואילו לא היה מצוה רבינו זכרוננו לברכה לעשות אותו הדבר, רק האדם היה רוצה לעשות זאת מעצמו, היה קל עליו מאד לעשות, אבל אף על פי כן היו אנשים שלו מקיימים דבריו תמיד, כי ידעו מזה שדבריו שהוא מצוה כבד מאד לעשות, והיו סכריחים עצמם מאד מאד לקיים דבריו דייקא, והיו מתחננים ומבקשים מאד מהשם יתברך על זה שיעזרו אותם לקיים דברי הנהגותיו הקדושים. והשם יתברך עזרם על זה. ושמעתי מפיו הקדוש ברוש שאמר: כל מה שאני מצוה לעשות הוא כבד מאד לעשות וכו'." ומי שזכה להתקרב אליו היה רואה קצת מעין זה. ולא היה לרבנו זכרוננו לברכה שום מנוחה כל ימיו אפילו רגע אחת, כי היה לוחם מלחמות ה' בכל עת ובכל רגע, ואי אפשר להאריך ולספר בזה מכמה טעמים, וזה היה ענין המחלקת הגדולה שהיה עליה וכו'.

וזה שנשמתו שייכת לשורש נשמות ישראל, וראים גם בשיחתו שאמר¹⁴: "שהוא מרגיש צרות ישראל רחמנא ליצלן קודם מכל הצדיקים, כי הוא יודע הגזרה והצרה חס ושלום כשהוא עדין בשורש, ואחר כך מגיע הדבר לשאר הצדיקים". וכן כמה וכמה פעמים הודיע עתידות על צרות שעומדות להתרחש¹⁵.

ועוד אמר¹⁶: "שתיכף כשאחד בא אליו והוא נותן לו שלום ופושט ידו לידו (כמנהג העולם בשעת נתינת שלום) אז תיכף הוא יודע כל מה שעבר אותו האיש וכו', ועשה זאת כלאחר יד, והיה נחשב אצלו לדבר פשוט וקל מה שיודע את כל אחד ואחד כפי מה שהוא מתחילה ועד סוף כל מה שעשה ועבר וכו'. וכמה אנשים שבאו לפניו והוא הגיד להם מה שעשו".

ובענין זה כתב מוהר"ת¹⁷: "כי כל ענינו [של מוהר"ן] הוא בחינת התחדשות נפלא ונורא מאד מאד, שיכול להרים ולחדש הנפשות שירדו ונפלו מאלפים שנה, וכמה גלגולים עברו עליהם וכו'. ואני יודע ומאמין באמת, שאדוננו מורנו ורבינו יודע היטב בכלליות ובפרטיות כל מה שנעשה עם כל הנפשות בכל דור ודור מיום ברא א-להים אדם על הארץ עד הנה,

14. שיחות הר"ן אות רעו.
15. שם אות קפז.
16. שיחות הר"ן אות קפד.
17. עלים לתורה סכתב שג.

ועד הסוף האחרון. ויודע כל התיקונים של כל אחד ואחד. וכל הידיעות הללו הם אצלו דבר קטן, כי השיג השגות אלקות שאי אפשר לתפוס במחשבה כלל, כמו שכתוב לית מחשבה תפיסא בך כלל. מה אומר מה אדבר, נפשי יודעת מאד, וגם מעט הידיעה שהאיר בי האביון בנפלאותיו העצומים, קשה מאד להכניס מעט בחברי¹⁸.

ופעם גילה¹⁹ שכל ביאתו לעולם אינה לצורך עצמו אלא בשביל לקרב את נשמות ישראל לקדוש ברוך הוא.

ועוד אמר: 'אנחנו איננו כלל מזה העולם של עכשיו, ומחמת זה אין העולם יכולים לסבול אותנו²⁰'.

[המשך המאמר יפורסם בשבוע הבא בעז"ה]

מתוך החוברת מוהר"ן מברסלב - חייו משנתו ותורתו. ניתן לקבל במערכת

18. ומי שיקשה בענינו כיצד יתכן לשכל אנושי להשיג דברים נעלמים כל כך ועוד בפרטי פרטות, נוכל להצביע על דוגמא מדברי הגר"ח מואלווין זצ"ל בהקדמתו לביאור הגר"א על ספרא דצניעותא שספסר על שנים מתלמידיו החשובים של הגר"א שעמדו לפניו פעם אחת, וסיפר להם הגר"א ששמע מפי אליהו הנביא אלפיים מאתים וששים אופנים בביאור הפסוק 'עלו זה בנגב', 'ואמר שבאופן אחד מהם אני יודע כחות כל הבריות וכל אבר מה ענינו'. וראה עוד בביאור הגר"א על ספד"צ פרק ה שכתב שכל הפרטים ופרטי הפרטים של כל נברא ונברא מרוזים בתורה, כלשונן: 'הכלל, כי כל מה שהיה והיה ויהיה עד עולם הכל כלול בתורה מבראשית עד לעיני כל ישראל. ולא הכללים בלבד אלא אפילו פרטי של כל מין ומין ושל כל אדם בפרט וכל מה שאירע לו מיום הולדו עד סופו וכל גלגוליו וכל פרטיו ופרטי פרטיו. וכן של כל מין בהמה וחיה וכל בעל חי שבעולם וכל עשב וצומח ודומם וכל פרטיהם ופרטי פרטיהם בכל מין ומין ואישי המינים עד לעולם ומה שאירע להם ושורשם'. עכ"ל והכלל הוא שצדיקים שזוכים על ידי עמל ויגיעה וזיווך החומר לאור הגנוז שבתורה, יכולים לזכות להשיג דברים נעלמים שאין לשכל האנושי תפיסה בהם כלל.
19. חיי מוהר"ן אות שז.
20. שם אות שמה.

חבורות ללימוד ליקוטי מוהר"ן ברחבי הארץ | מלווה מלכה בבני ברק

פרטים יפורסמו בקרוב בעז"ה.

מעוניינים להצטרף לרשימת התפוצה לקבלת עדכונים בטלפון?

התקשרו ל: 02-594-78-57 והקישו 5 להצטרפות.

הם הם ממש הדברים שהאריך בזה הליקו"מ גם

ישראל פתילה - כמ"ש לעיל פתילה דאחיד בתרווייהו וצלותא דישאל סולם כנ"ל: להעלות נר תמיד - ר"ל שנאמר שמן זית זה העלות כו' והוא תורה שנא' והגית כו' וז"ש בקהלת ושמן על ראשך כו' וכל זה ר"ל דבצלותא איהו שרגא סלקת כמ"ש היא העולה כנ"ל ומשחא נחית קב"ה וצלותא פתילה וז"ש ובזמנא דצלותא כו' דאיהו מצוה כו' - ר"ל כמ"ש עבירה סכנה מצוה ואין כו' שהתורה היא שמן ובלתי שמן נכלה הגה. ל"ל כבייה עולמית. וז"ש אש תמיד ר"ל עם תורה שנקרא תמיד כנ"ל לא תכבה. וכד כו' - ר"ל שנאמר ואני תפלת כו'. אלקים. חסדך. באמת. הן ג' גונוני. כידוע הן נה. שמן. ופתילה. כנ"ל דהן לקבל תלת אבהן: בעננא - היא לבושי השכינה כו' סלקא כנ"ל: אני כעננא אוכמא - דל"ל מגרסה כלום והיא גוון אוכס נהירין. בנה. שטן. ופתילה. בשידין. שירת היס. וזמירות. פסוקי דזמרה. ותשבחות. ג' ברכות הראשונות. והודאות. ג' אחרונות.

(ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שיש בו כ"ד אותיות) לכ"ה בכסליו שהוא כנגד היחוד העליון של 'שמע ישראל' וביאור הדברים הוא כנ"ל כי זהו דרך העלאת השכינה מלמטה למעלה דרך הדלקת נרות החנוכה המקבילים להדלקת נרות המנורה, והוא עניין הזכרון וההתחברות לחיי העולם הבא והזכרון דעלמא דאתי שדיבר עליו הליקו"מ.

ומהראוי ומהמחויב להאריך יותר לבאר את הדברים ואי"ה במאמר הבא נבאר יותר את העבודה הלכה למעשה היוצא מהדברים היסודיים האלו.

בתורה א' ובתורה ל"ד ועוד לראות היאך ע"י התפילה התורה עולה למעלה וזהו כל עניינו כפי שהארחנו במאמרים הקודמים שאמר רבנו ששיטתו גם כדעת המתנגדים וגם כדעת החסידים.

וע"ע מש"כ (באדרת אליהו בריש דברים) לרמוז היאך כל הפסוקים הראשונים של החמשה חומשים רומזים למנורה והם השורש לכל התורה כולה.

וכן בתיקו"ו (כה). ביאר הגר"א כי ע"י השמן של חנוכה עולים מהכ"ד בכסליו שהוא כנגד

מעוניין לסייע בהדפסת העלון? התרומה שלך חשובה!
ניתן לתרום דרך אתר ומכשירי 'קהילות' בקופת 'העולם היהודי'. או דרך קו 'חניכי הישיבות' - ברסלב: 077-31-40-331 בשלוחה: 09.
(יש לעדכן אתנו על התרומה) לתרומה בדרכים נוספות נא להתקשר: 054-848-73-17

מניו לגיון המקורבים!
חדש! ניתן לעשות מניו לקבלת עלון 'המקורבים' וכן את עלון 'הקבוצה' 20-ש לחודש. לברורים: 054-848-73-17

עלון הקבוצה (י"ל ע"י ארגון 'הקבוצה') - ניתן לקבל את העלון בדוא"ל בשליחת בקשה לכתובת: vhecnu@gmail.com
עלון המקורבים - ניתן לקבל את העלון בדוא"ל בשליחת בקשה לכתובת: E0773140331@GMAIL.COM
שידורים למקורבים: נפתח מאגר שידורים ייחודי ואיכותי מבית 'הקבוצה', המיועד לבני הישיבות שהתקרב לרביה"ק ומחפשים שידוך בסגנון זה. להרשמה וקבלת טופס: 058-32-60-647 או בכתובת: GMAIL.COM/A9996560

מפיצי העלון ברחבי הארץ
בני ברק: אריה: 054-848-73-17 ירושלים: 052-716-25-82.
דרושים מפיצים בכל רחבי הארץ! נא צרו קשר במייל או בפל: 054-848-73-17

ניתן לקבל מידע כללי ומקיף בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל' בכתובת האימייל: info@breslevglobal.com
בשבת אין לברור את העלון אלא על-מנת לקרוא ממנו מיד אפילו מעט

קו "המקורבים"
077-31-40-331
מלא:
151-86-130-166
שמעו ותחי נפשכם!

אמר רבינו הקדוש:
"רציתי שהעניין שלי יהפוש בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם, כאנשי ליטא!"
(ושיה שרפי קודש ח"ב, סימן נ"ד)